

ΑΡΧΗ 1ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ
ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΡΙΤΗ 7 ΙΟΥΛΙΟΥ 2009
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ: ΙΣΤΟΡΙΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)

ΟΜΑΔΑ Α΄

ΘΕΜΑ Α1

A1.1. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων:

- α.** Συνθήκη Μπρεστ-Λιτόφσκ (1918)
- β.** Σύμφωνο Μολότοφ-Ρίμπεντροπ (1939)
- γ.** Συμβούλιο της Ευρώπης (1949)

Μονάδες 12

A1.2. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας τη λέξη **Σωστό** ή **Λάθος** δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

- α.** Το πραξικόπημα των αντιβενιζελικών τον Οκτώβριο του 1935 οδήγησε στην επαναφορά του καθεστώτος της βασιλευόμενης δημοκρατίας.
- β.** Η Τελική Πράξη του Ελσίνκι (1975) αναγνώριζε το απαραβίαστο των συνόρων στην Ευρώπη.
- γ.** Στις 28 Μαΐου 1979 η Ελλάδα έγινε πλήρες μέλος της ΕΟΚ.
- δ.** Οι σημαντικότεροι εκπρόσωποι του ιμπεριονισμού ενδιαφέρονταν για την αποτύπωση της αντικεμενικής εικόνας του κόσμου.
- ε.** Η Ακαδημία του Μονάχου υπήρξε το βασικό κέντρο καλλιτεχνικών σπουδών για πολλούς Έλληνες καλλιτέχνες.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Α2

A2.1. Ποια ήταν η πορεία του «Μακεδονικού Αγώνα» κατά την περίοδο 1904 -1908;

Μονάδες 14

A2.2. α. Ποια μέτρα πήρε ο Φραγκλίνος Ρούζβελτ από τον Μάρτιο του 1933 για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης και ποια ήταν τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Μονάδες 8

β. Με ποιους τρόπους ο Ρούζβελτ ενίσχυσε παράλληλα τη διεθνή θέση των ΗΠΑ;

Μονάδες 6

ΟΜΑΔΑ Β΄

ΘΕΜΑ Β1

Αντλώντας στοιχεία από το ακόλουθο κείμενο και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναφερθείτε στο περιεχόμενο της συνθήκης των Παρισίων (30 Μαρτίου 1856) και στη σημασία της συνθήκης αυτής για τη διεθνή θέση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ

Οι σπουδαιότεροι όροι της συνθήκης των Παρισίων.

«1) Οι Δυνάμεις αναγνωρίζουν την ανεξαρτησία και την ακεραιότητα της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Συγχρόνως, λαμβάνουν γνώση του χάτι χουμαγιούν, που δημοσίευσε ο σουλτάνος στις 18 Φεβρουαρίου και παρείχε εγγυήσεις για τη θρησκευτική ισότητα όλων των υπηκόων του.

2) Προκηρύσσεται η ουδετερότητα της Μαύρης θάλασσας, πράγμα που συνεπάγεται ότι καμία παράκτια χώρα, όπως η Ρωσία και η Τουρκία, δεν έχουν το δικαίωμα να διατηρούν πολεμικά πλοία ή ναυστάθμους. Η θάλασσα αυτή οφείλει να είναι ανοιχτή στα εμπορικά πλοία όλων των κρατών, αλλά κλειστή σε όλα τα πολεμικά πλοία.

3) Η ναυσιπλοΐα στο Δούναβη πρόκειται να είναι ελεύθερη κάτω από τον έλεγχο επιτροπής, στην οποία θα αντιπροσωπεύονται οι παρόχθιες χώρες.

4) Οι ηγεμονίες της Μολδαβίας και Βλαχίας γίνονται αυτόνομες κάτω από την επικυριαρχία του σουλτάνου. Επιπλέον η Ρωσία παραιτείται από το αποκλειστικό προτεκτοράτο της σε αυτές τις

επαρχίες, που θα τεθούν στο εξής κάτω από τη συλλογική εγγύηση όλων των Δυνάμεων.

5) Ως προς τις εδαφικές ρυθμίσεις, η Ρωσία υποχρεώνεται να παραχωρήσει στη Μολδαβία και τη Νότιο Βεσσαραβία, πράγμα που έχει σαν συνέπεια να της στερήσει την πρόσβαση στο Δούναβη. Εξάλλου, η Σεβαστούπολη επιστρέφεται στη Ρωσία και το Καρς (που είχε καταληφθεί από τους Ρώσους) στην Τουρκία.

- Η συνθήκη των Παρισίων περιελάμβανε επίσης τη Σύμβαση των Στενών του 1856, που ανανέωνε με ασήμαντες τροποποιήσεις τη σύμβαση του Λονδίνου του 1841.

- Τέλος, με χωριστή συνθήκη που υπογράφηκε στις 15 Απριλίου 1856, η Μ. Βρετανία, η Γαλλία και η Αυστρία συμφωνούν να θεωρήσουν αιτία πολέμου κάθε προσβολή στην ανεξαρτησία και την ακεραιότητα της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας».

Ιωάν. Δ. Δημάκης, *Ιστορία του Ανατολικού Ζητήματος 1683-1923*, Πανεπιστημιακές παραδόσεις, Πανεπιστήμιον Αθηνών, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας/Τομέας Ιστορίας, Αθήνα, χχ. σσ. 200-201.

ΘΕΜΑ Β2

Αξιοποιώντας τα στοιχεία που περιέχονται στο παρακάτω κείμενο και τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναφέρετε τους βασικούς άξονες αντίστασης στη δικτατορία των συνταγματαρχών (1967-1974).

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ

Τελευταίος μίλησε (Μάρτιος 1969) ο μεγάλος ποιητής μας Γιώργος Σεφέρης, 69 χρονών, τιμημένος το 1963 με το βραβείο Νόμπελ. Είπε: «Όλοι έχουμε διδαχτεί και όλοι ξέρουμε ότι στα δικτατορικά καθεστώτα η αρχή μπορεί να μοιάζει εύκολη. Όμως η τραγωδία περιμένει αναπότρεπτη στο τέλος. Αυτό το τραγικό τέλος που μας βασανίζει συνειδητά ή ασυνειδήτα όπως στα χορικά του Αισχύλου». Ο Σεφέρης εξήγησε ότι: «Εδώ και μερικούς μήνες έχω νοιώσει μέσα μου και γύρω μου ολοένα πιο επιτακτικό το χρέος μου να μιλήσω για τη σημερινή κατάστασή μας. Κλείνουν σχεδόν δύο χρόνια που μας έχει επιβληθεί ένα καθεστώς όλως διόλου αντίθετο με τα ιδεώδη για τα οποία πολέμησε ο κόσμος και τόσο περίλαμπρα ο λαός μας. Είναι μια κατάσταση που όσες πνευματικές αξίες

κατορθώσαμε να κρατήσουμε ζωντανές με πόνο και μόχθο πάνε κι αυτές να καταποντιστούν μέσα στο έλος, μέσα στα τελματωμένα νερά. Τώρα ξαναγυρίζω στη σιωπή μου. Και προσεύχομαι στο Θεό να μη βρεθώ ξανά στην ανάγκη να μιλήσω πάλι. Είμαι ένας άνθρωπος χωρίς κανένα πολιτικό δεσμό και μπορώ να πω χωρίς φόβο και πάθος: Βλέπω μπροστά μου το γκρεμό που μας οδηγεί η καταπίεση. Αυτή η ανωμαλία πρέπει να σταματήσει. Είναι εθνική επιταγή».

Γιάννης Κάτσης, *Η γέννηση του Νεοφασισμού (Ελλάδα 1960-1974)*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1974, σσ. 326-327.

[Το κείμενο αποδόθηκε στο μονοτονικό, διατηρήθηκε όμως η ορθογραφία του].

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). **Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο.**
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Δεν επιτρέπεται να γράψετε καμιά άλλη σημείωση.** Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας **μόνο με μπλε ή μαύρο στυλό διαρκείας και μόνο ανεξίτηλης μελάνης.**
5. Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: 10.00 π.μ.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ